

Satelity sledují klimatické změny ve městech. Vědci vyvíjejí unikátní nástroj pro obce i veřejnost

28.4.2026 - | Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Jak je na tom zeleň ve městech? A zhoršuje se její stav v důsledku klimatické změny? Výzkumníci z Univerzity Tomáše Bati (UTB) ve Zlíně ve spolupráci se Slovenskou technickou univerzitou v Bratislavě, konkrétně Materiálovotechnologickou fakultou se sídlem v Trnavě, přicházejí s inovativním řešením. V rámci projektu SatKlima využívají evropská satelitní data k monitorování kondice vegetace v městském prostředí. Výsledkem bude volně dostupný online software, který umožní obcím, městům ale i široké veřejnosti sledovat dopady klimatických změn přímo ve svém regionu.

Projekt „SatKlima: Satelitní monitoring regionu jako podpora veřejné správy při adaptačních strategiích na klimatickou změnu“ reaguje na stále výraznější dopady klimatické změny na lokální úrovni. Ty se projevují zejména suchem, úbytkem zeleně a celkovou degradací vegetace. Právě města a obce přitom stojí v první linii – připravují adaptační strategie, plánují výsadbu a chrání ohrožené plochy. Dosud jim však často chyběla snadno dostupná a srozumitelná data, o která by mohly svá rozhodnutí opřít.

Vědci a vědkyně pracují se snímky z družic Sentinel-2 v rámci evropského programu Copernicus, který realizuje Evropská kosmická agentura ve spolupráci s Evropskou komisí. Tato data jsou veřejně dostupná a zdarma. „Získané snímky umožňují výpočet tzv. NDVI indexu – jednoduchého ukazatele kondice vegetace. Díky sledování jeho vývoje v čase lze přesně určit, kde se stav zeleně zhoršuje, kde hrozí kritické sucho a kde je potřeba zásah veřejné správy,“ uvádí Jakub Trojan z Fakulty logistiky a krizového řízení UTB, spoluřešitel projektu.

„Hlavním výstupem projektu bude uživatelsky přívětivý online nástroj. Uživatel si v něm jednoduše vybere konkrétní lokalitu na mapě a okamžitě získá přehled o vývoji vegetace v posledních letech. Systém je navržen tak, aby nevyžadoval žádné technické znalosti,“ popisuje mluvčí UTB Petra Svěráková. V pilotní fázi jsou již dostupná data pro vybraná města ve Zlínském kraji, například Zlín, Uherské Hradiště, Vsetín a krajská města západního Slovenska jako je Trnava, Žilina či Trenčín. Součástí projektu bude také modelová adaptační strategie s konkrétním akčním plánem pro vybrané území Zlínského kraje.

„Naším cílem je zpřístupnit komplexní satelitní data tak, aby byla využitelná i pro běžnou praxi veřejné správy. Chceme starostům i veřejnosti nabídnout nástroj, který jim pomůže lépe porozumět tomu, co se děje s jejich krajinou, a umožní jim na tyto změny včas reagovat,“ doplňuje Jakub Trojan.

„Projekt SatKlima tak představuje významný krok směrem k efektivnějšímu řízení dopadů klimatické změny na lokální úrovni s využitím moderních technologií, otevřených dat a mezioborové spolupráce,“ dodává závěrem Zuzana Tučková, děkanka fakulty.

<https://www.utb.cz/aktuality-akce/satelity-sleduji-klimaticke-zmeny-ve-mestech-vedci-vyvijejí-unikatni-nastroj-pro-obce-i-verejnost>